

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
 . або 36 франків
на пів року . 8 рублів
 . або 16 франків
Поодпоке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не вовемиш милости і віри не вовемиш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Людого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

В день конференції.

Нині засіли чеські і німецькі відпоручники за одним столом до мирової конференції. Обі сторони боролись з собою на парламентарнім поли від першого року конституційної ери, як в чеськім соймі, так і в центральному парламенті. Зразу чеські послы в чеськім соймі находились в меньшости, аж з розвоєм народної сили і в хвилі, коли чеська шляхта прилягла до народа, Чехи зискали рішучу перевагу в соймі над Німцями. Але мимо того парламентарна більшість німецька враз з Поляками і Італійцями, а хвилево навіть з Русинами, переходила в центральному парламенті заєдно над потребами чеського народу до дневного порядку, тим більше, що Чехи від конституційної ери до 1879 року не являлись в державній раді. Принципіяльна така політика Чехів не принесла багато добра чеському народови. Аж коли Старочехи в 1879 взяли за реальну політику, явились в державній раді і тут з Поляками і консерватистами звязались в т. зв. залізний обруч, розвій чеського народа поступив дуже скорим кроком. Нині засіли проте до конференції два рівні суперники і нині має рішитись, хто возьме перевату, чи традиційний, німецький централізм, чи національна автономія, чи німецьке верховодство, чи рівноправність, чи Австрія заверне на стару дорогу вічного спиновання розвою Славян, або чи в розвою всіх своїх народів стане шукати власної сили?

Предметом конференції буде, як звісно, весь комплекс чесько-німецького питання, почавши від зміни виборчої ординації до чеського сойму, а скінчивши на національних куриях, етнографічнім поділі краю, управильненю язикових відносин, школах для національних меньшостей і поділі господарних і шкільних інституцій.

Ми уважно будемо слідити розправи сеї конференції, а наколи би конференція мала позитивний вислід, то зможе она стати взірцем для управильнення національних відносин і в других коронних краях о мішанім населеню. Німці кладуть найбільшу вагу на поділ Чехії на етнографічні округи. В сих округах буде приміненний принцип національної автономії. Весь край має бути поділений на три виключно німецькі, чотири мішані, а чотири до п'яти чисто чеських округів з окремою адміністрацією, над котрою яко трета інстанція стане чеський намістник. Vaterland, згадуючи про сей поділ, думає, що правительство примінить єго відтак до Галичини, Сирії і Тиролю.

Значно відмінні будуть відносини на Мораві. Там, в соймі, мали доси перевагу німецькі послы враз з німецькою шляхтою. Там і ледви дасть ся край поділити на національні округи. Там поставлять імовірно німецькі послы більш претенсії до Чехів.

В останній хвилі доходять нас вісти з Праги, що німецькі радикали (Райнінгер і Карол Шікер) дятого не прийняли участі в мировій конференції, бо они уважають заведене чеського урядового язика в чеських областях яко відступлене Німців від прин-

ципу, що Німецька мова має бути державною в цілій Австрії.

Концерт „Зорі“ в пам'ять Шевченка.

Концерт товариства руских ремісників «Зоря» в пам'ять XXXIX. роковин смерті Тараса Шевченка відбув ся вчера дуже величаво. Саля «Народного Дому» незвичайно була гарно удекорована. На естраді уставлено могилу з хрестом, обведеним частоколом — вірну копію Шевченкової могили в Каневі. Саля була битком повна. Між гістьми бачили ми репрезентантів всіх веретв нашої львівської суспільности. Концерт розпочав музичний кружок «Львівського Бояна» композицією Ром. Гаїнчака, молодого студента техніки, п. з. «Думка і Коломійки». Сам утвір і єго артистичне виконане (на 14 смичкових інструментах) оплескувала публіка з одушевленням. З такою самою прецизією виконав музичний кружок «Бояна» Чайковського «Елегію». Сольові місця першої скрипки обняв студент консерваторії, п. Паньків і вивязав ся зі своєї задачі вповні артистично. Голова тов. «Зоря» п. Нагірний, в своїй короткій промові згадав про ідеали Тарасової музи і звивав до їх сповиновання. Появу заслуженого голови товариства і зміст промови прийнято грімкими оплесками. Мужеский хор «Зорі» відспівав композицію Вахнянина п. з. «Наша жизнь». Початок і закінчене композиції віддано дуже добре, натомість не повела ся середна частина, мимо, що хор розпоряджає дуже добрими сольовими голосами. Видно, що композиція для хору «Зорі» за тяжка. Впрочім мужескі хори — се загальна слаба сторона наших музичних товариств. За те держали ся знаменито хори мішані. Шіснайцять пань і паночок, членів тов. «Зоря», в чудових, українських костюмах, а за ними 30 співаків явило ся на естраді і віддало з артизмом Січинського «Дніпро реве» і Вербицького «Завіщане», послідну композицію при акомпаніменті оркестри музичного кружка «Бояна». Оплескам не було кінця. Загально признано, що мішаний хор «Зорі» робить дуже поважну конкуренцію львівському «Боянови». Диригентура хорів «Зорі» спочивала в руках талановитого музика, п. Чуми, урядника тов. «Дністер». Угорську рапсодію Лішта відіграли на фортеп'яні дуже гарно панни Прокешівні. Вповні артистично віддала деклямацію Шевченкової поезії п. з. «Думи мої» пані Олена Луцикова. Голос сильний, а притім ліричний, добре зрозуміне гадок поета надавали ся дуже добре до віддання сеї поезії. Два члени «Зорі» п. Рефцьо і Ільчишин відспівали Вербицького дует «Не чужого ми бажаєм». Оба голоси гарні, а спеціяльно подобав ся віжний, чистий і високий, теноровий голос п. Рефця. Незвичайною новиною була поява українського лірника в окруженю 12 діточок, дівчат і хлопців, прибраних в українські костюми. Діти проводили старця-лірника аж до могили, кличучи: «дідусю, заграйте нам!» Лірник усів під могилою, вколо него умістились діточки, і роздала ся на лірі коротенька прелюдія до пісні Лаврівського «Замовкли торбани», почім лірник при акомпаніменті ліри сильним, баритоновим голосом відспівав три зворотки пісні. Френетичними оплесками подякувано лірникови, п. Губчакови, за справді милу несподіванку. По концерті відспівала з одушевленням зібрана публіка, стоячи, наш гимн: «Ще не вмерла». Кацапам, що кри-

чали з початку «регеат», радимо не являтись на концерті, сли їх ухо разить український гимн. Ви, панове, умієте називати галабурдниками польську молодіж за єї авантуру на концерті Славянської, а самі виправляєте не согірші галабурди, що соромом окривають вашу і так низьку, душу ренеґатів. Загальне вражінє з концерту було дуже добре. Товариство «Зоря» виказало, що розпоряджає вповні інтелігентними силами, на які наша публіка може бути горда. Сердечна подяка і честь товариству «Зоря», що своїм першим, публічним концертом вельми удачно почала серію сегорічних поминок українського Генія.

Перше руско-американське віче.

В американській «Свободі» читаємо:

Дня 1. січня 1900 р. в Jersey City, N. J. коло другої години по обіді почалось се віче. Галя, яку вибрано на сю ціль, була простора. В виднім місци висів портрет Т. Шевченка. Народа зійшло ся много. Були там люди з близьких і далеких місцевостей. Були там мушцини і жени, дівчата і хлопці, робітники і священники.

Реферат суспільно-економічний.

Коли все усіло на своїх місцях, голова комітету, о. Н. Підгорецький, привитав зібраних відповідним словом і попросив вибрати заряд віча, до котрого ввійшли: о. Н. Дмитрів, предсідатель; Л. Сиротяк і Кирчів єго заступники; о. П. Тимкевич і Гороцак секретарі. Відтак забрав голос о. А. Бончевский з Ансонії. В своїй промові він розповів як Русинам жило ся і жиє ся в краю, чому наші люди почали еміґрувати в чужі краї, а дальше показав, як наші люди мало до сего часу пристосовали ся до Америки. Бесідник замарковав іменно сей факт, що наші рускі люди все ще зістають газдами, як і були в краю. Візвав наконєць, щоби всі Русини лучились в організації робітничі, як політичні, так економічні.

По нім забрав голос о. Стефанович з Пітсбурґа і навів причини, для яких Русинів в Америці другі народности не поважають. Головна причина в тім, що люди рускі записують ся, де треба, Поляками, Словаками, Мадярами, Москалями, Греками, а своєї власної народности встидають ся.

О. Макар з Мт. Кармель підніс те, що Русини з другими робітниками повинні лучитись до купи, а не бути «сеаб-ами», як до тепер часто лучалось.

Котанчик з Шамоків говорить теж про «сеаб-ів» і про те, що наші люди не люблять газет читати, що лихо впливає між иньшим і на стосунок капіталіста до робітника.

О. Бончевский радить розповідати про нинішне віче другим людям і закладати унії, як можна, навіть рускі.

О. Макар і Стефанович, щоби як найчастійше писати до «Свободи», про платню, про роботу, про ріжні кривди, про те, як жиють наші люди, на що Ванько з Ансонії завважує, що коли він писав в газеті про те, що робота йде добре, він наражував ся на ріжні докори зі сторони людей, котрі прийшовши на єго плейз за роботою, казали платити собі нераз тікет.

О. Підгорецький представляє в довшій бесіді конєчність опіки над еміґрантами, котрі живучи все під гнетом, все, навіть народність

свою стратили. А ми на тім терпимо. Ніхто нас не знає, ніхто не шанує, нас записують за кого хто хоче, навіть сотворено з нас нову народність, греко-католицьку. Щоби нас знали, нам потрібно заопікуватись нашими емігрантами і не дати їм гинути. Всі народности тримають то, що їм питоме і дороге, лиш ми не гідні. Примір Тараса Бульби, що убив свого власного сина за те, що той відрік ся свого роду, най нам буде приміром! Вносять так з'організувати Русинів американських, щоби могли спільними силами 1) утримати свого власного агента, 2) мати свій власний еміграційний дім.

О. Тимкевич представляє, що так, як тепер ми стоїмо, ми маєм ся гірше, як нігри, котрі хочуть якогось поступу, і котрих знає світ. Задля того годить ся на гадку о. Підгорецького і просить зібраних єї одногласно підперти.

Ванько з Ансонї бажає, щоби всі Русини, так ті, котрі читають «Свободу», як ті, котрі читають «Вістник» — підпирали сю думку.

Кирчів, Ем. Шпак з Джерзі Сіті і о. Стефанович з Пітсбурга подають приміри з життя емігрантів, котрі сильно порушили слухачів.

Підчас дальшої дискусії показали ся три способи, після яких треба би старатись о гроші для емігрантів. О. Стефанович був за тим, щоби тільки «Союз» заняв ся справою еміграційною, коли о. Ардан вносив, щоби крім «Союза» втягнуто і «Соединеніє» для залагоди сеї справи. О. Підгорецький стояв за тим, щоби фонди потрібні на емігрантів, що їдуть за роботою до Штейтів через Нью Йорк, збирались регулярно братствами, котрі, після него, суть найосновнішими організаціями всіх можливих дальших народних організацій. Ванько з Ансонї подивив ся на справу інакше і радив на разі вибрати комітет, до котрого ввійшли: о. Н. Підгорецький, голова; С. Сосенко, секретар; Котанчик, Париллак, Кирчів, Ванько. Крім висше згаданих бесідників забирали ще голос Цецьрський і Майчак з Вауппе Сіті, N. J.

Реферат просвітний

виголошений живо о. Макаром з Мт. Кармель, Па. заінтересовав всіх. Референт беручи приміри з життя, з'люстровав погляди наших людей на віру, школи, родину — і доказав, що жите в Америці вимагає інших поглядів від поглядів наших людей, коли хочуть жити і розвиватись в вільнім краю.

По о. Макарові розповідав о. Поливка про Канаду, про тамошних дяків, жите наших людей.

Шпак з Джерзі Сіті підніс справу церковну і старав ся доказати, що замішанні церковній часто винні священники. Єму відповідав Г. Шелльський з Юнкерс, Н. Й. О. Н. Воленський з Perth Amboy, N. J. виразив свою утіху з нарад і попросив зібраних відсвятити президії «многая літа».

Сьпіви і деклямація.

Одною з милих згадок з джерзі-сітського віча позістануть на все хороші сьпіви і гладковиголошені деклямації. Сьпівали там діти під проводом дяко-учителя Підсадочного і єго молодого, спосібного ученика Сандовича, що як з одної груди голосили людям, що «знесуть темноти ярмо». Дай Боже! Тільки ми тут мусимо завважати, що наш руский народ в Америці, сидить з своєї волі, а навіть упертости, в тьмі, і не дасть ся так легко з неї вивести. Треба віч і віч — і слова такого, якого уживав на вічу наш декляматор Ярема і декотрі малі діточки, котрі в слабій своїй голося впихали нераз у деклямаціях цілий жар свого чутя.

Телеграми.

На віче наспіли ось які телеграми:

Plymouth, Pa.: Чолом перед вами заступники народа Америки, Бразилії, Канади. На погибель зрадникам!

Troy, N. Y.: Щастя Боже доброму ділу! Постійте патриоти о добро американських Русинів, церкви, школи, а народ за вами. Помагай Бог доброму ділу! Хто за нами, Бог за ним, наше діло єсть свьятим!

Петро Ровчковский.

Shamokin, Pa.: Сердечний поздоров шлемо вам братя. Радьте над добром нашого народа! Шамокінці.

Справозданє із загальних зборів товариства „Просьвіта“

2. н. ст. лютого 1900.

Загальні збори відкрив голова «Просьвіти» Романчук. Явило ся на збори, говорив голова, невелике число членів, однак виділ не робив навіть заходів, щоби багато членів стягнути, бо тут не треба ніякої маніфестації. Число присутних вистарчує для правосильности ухвал відповідно постановам статута. В минутих двох роках стрічало товариство в своїх змаганнях перепони, які єму робили давні противники. Коли перед 25 роками Поляновский виступив в соїмі з напастями на товариство, що ширить в своїх книжочках ненависть до Поляків і панів, деякі польські послы виступили з такого рода обороною нашого товариства, що оно воілло зречи ся соймової підмоги, щоби не здавало ся, будьто би політичні змагання Поляків з нашими були зближені. Так і тепер в соїмі з подібними закидами виступив вибраний з руских громад посол Целевский, председатель тов. «Колка голіселе». В обороні товариства «Просьвіти» виступив між иньшими владика Перемиский Преосв. Чехович. Але була борба против «Просьвіти» і з боку людей з посеред самої рускої суспільности. Так як зараз по заснованю давні неприхильники стали ворогувати против «Просьвіти», що она нібито за польські гроші видає свої книжочки, так і тепер особливо коли перед двома роками збори ухвалили видавати книжочки фонетичною правописною, сї неприхильники (голова не сказав, що то були єго союзники політичні. Ред.) стали ворогувати проти «Просьвіти», що она продала ся за три тисячі соймової заповоги Полякам, хоч збори «Просьвіти» 16 день скорше ухвалили завести у видавнях фонетику, як сего домагав ся Соїм в дотичній резолюції. При тім покликав ся голова на заяву «Просьвіти» відчитану в соїмі послом Окуневским. Напади мусїли отже замовкнути і мимо того товариство вийде побідно. — За останних два роки видало товариство около 200.000 примірників популярних книжочок, придбало мимо супротивної агітації 2081 нових членів, так, що від заснованя до кінця 1899 р. мало товариство 12.026 членів; читальня в тім часі заснувало ся 294, так що всіх доси є 816. При читальнях є звичайно крамниці, каси позичкові і шпихлірі, однак числа їх докладно подати не можна. Прибуло 5 нових філій, так що всіх тепер в краю є 19.

Однак при всім тім поступі товариства чекає будучий виділ велика робота. Передовсім треба видати як найбільше і найліпших книжочок і заповнити ті прогални, які ще проявляють ся в нашій популярній письменстві. Треба би пояснити становище чоловіка в свьіті і в природі, становище Русинів посеред народів славянських і в Европі, становище селян посеред иньших верств суспільности і довести наше селянство до почутя людської і народної гідности, довести до пізнаня прав горожанських, познакомити з поступом і розвитком культури. Треба також постарати ся о більше люстраторів бодай двох, щоби учили практичного господарства. На се треба більше грошей, котрих треба домагати ся і від соїму і від правительства. Треба також вийти в тіснійшу звязь з Народною Торговлею і розвести більший догляд над сільськими крамницями. Крім того повинна почати ся живійша робота по філіях треба перевести децентралізацію і часть роботи з головного виділу перенести на філії (розвилку книжок, збиранє вкладок, переписку з членами і т. п.). Великий жал, що свьітека, так звана завсима інтелігенція, мало бере участі в товаристві і філіях, хоч не має чого боятися, бо наше товариство субвенціоноване соїмом. Щоби філії могли сповняти ліпше свою задачу, потребують також фондів і длятого повинні удавати ся о підмоги до рад повітових. Читальні, то ще слаба билінка, що потребує великої опіки і догляду, а щоби могли успішно розвивати ся, повинні бути при них крамниці, каси позичкові, шпихлірі, треба також устроювати забави, заводити сьпівацькі хори і т. п. І до того треба гроша, о котрий читальні повинні звертати ся до рад громадських, домагаючи ся бодай уміщення в домі громадскім і т. д. До оживлення руху просвітнього і успішного розвитку

«Просьвіти» може багато причинити ся академічна молодіж, паколи схотїла би в часі вакаційнім заглядати до читальні.

На останку згадав голова, що товариство понесло в минутих двох роках досить значні страти через смерть многих членів, між котрима згадав сов. Ол. Тороньского члена виділу і заступника голови. Присутні заявили повстанєм з місць честь пам'яті помершого.

(Далі буде).

НОВИНИ.

— Цісар прийняв в четвер в полудне намістника гр. Пініньского, на приватній авдієнції, що тревала три чверти години.

— Кардинал Лєдоховский, як доносять з Риму, занедужав на інфлюенцу, що там тепер панує епідемічно.

— «Галичанин» мусїв упхати свої нечисті руки до зборів «Просьвіти», причім допустив ся на чотирох місцях перфідної лжи. Так іспінує «Галичанин» п. Романчукови такий уступ з єго вступної бесіди: «мірская інтелігенція не вписується в члену «Просьвіти», або боється. Между тьмь она не должна боиться принадлежати к Обществу, которое получает отъ сойма заповогу». Чогось подібного не сказав п. Романчук і такий уступ мїг вилити ся хіба в глуховатій голові референта «Галичанина». Неправдою є, будьто п. Барвіньский сказав, що на зборах бачить «учеников» (nota bene гімназійних). Пос. Барвіньский сказав, що в церкві на богослуженю бачив учеників. Безличною ложю є дальше, будьто о. М. Цегельський мав на зборах сказати, що члену читальні «Просьвіти» «увидівши фонетичную книжку, кленуть и плюютъ на ню». Так само безстыдною ложю є твердження «Галичанина», будьто молодші члену «Просьвіти» тому порушили ся зміні статута, бо «если въ обществ собраніяхъ будутъ участвовать только делегаты, то большинство делегатовъ будутъ священники, и тогда радикалы окажутся въ меньшинствѣ, а впрочемъ — „намъ не треба поповъ!“ Потуємо сей поступок «Галичанина». От з ким лучили ся наші консолидатори і з ким для поборованя спільного противника хоче заводити дружбу нове сторонництво наших «націоналістів»!...

— Лекцію доброго тону захотїлось «Дьло» дати академічній молодіж за єї виступ на зборах «Просьвіти». «Дьло» пише, що «поступова молодіж» скомпромітувала на велике огірчене старших учасників збору, повагу такого товариства, як «Просьвіти», а своім поведенєм дала найліпший доказ наглядчої потреби зміни статута. Ми вияснили вже, хто дав причину до роздражнення на зборах, а що наші люди взагалі розполітиковані, то і до списаї прийти мусїло. Не годимо ся на всяку «schärfere Tonart», а спеціально не повинна она була мати місця на просьвітних зборах. Хто однак навчив нашу публику сеї «schärfere Tonart», як не «Дьло» і єго сторонництво? «Лакей, зрадник, сервілість, мамелюк, запродаєць і т. д. се предсі «благозвучні» епітети, яких уживало «Дьло» майже в кождім числі против своїх політичних противників і які можна було почути на кождих політичних зборах. Тоді все було в порядку. Сам автор статії «Дьла», про котрого особу ми случайно дізнали ся, воює на кождих, навіть не політичних зборах такими дусерами, як: «смаркачі!» «ої риють риють!» і т. п. Нині і він обурює ся. Ви, панове, збираєте те, що посяли! Ваша «schärfere Tonart» звертає ся против вас самих! Тому і ваше обуренє що найменше сьмішне!...

— Авантура на похоронах. В Перемишлі помер бідний швець, Тома Гембалік, в хаті на Сяніцькій дорозі, 4 кілометри далеко від кладовища. Незвісний якийсь чоловік згодив на латинській вікарівці похорони, а ті мали відбутися 2. лютого о 3. годині сполудня. В означений час зайхав перед вікарівку фіякер і відвіз священника Квєдінського перед хату помершого. К. відправив похорони в хаті Гембаліка, вийшов з домовиною перед хату, але запримитив, що фіякер вже відїхав враз з плащем і молитвословом єго. Священник вислав якогось чоловіка за фіякром, але сей заявив, що він мав лише привести ксьондза під хату Гембаліка і вернути назад до міста. Мимо сего відпровадив о. К. домовину аж до середини міста до костела оо. Реформатів, а коли і тут не було фіякра, хотїв вернути домів, бо до кладовища було ще 2 кілометри дороги, а К. був лише легко убраний. К. сїв проте до свого нарочно прикликаного фіякра і пустив ся домів. Але чоловік, що годив похорони, явив ся ояте перед ним і завернув силою фіякра в сторону на кладовище. Щоби не допустити до авантури, К. зліз з фіякра і удав ся зразу пішки, відтак на другім фіякрі домів, сказавши людям, що хтось видимо уложив тут авантуру. Небавом однак явили ся цілі похорони перед латинською вікарівкою в місті, а люди домагались проводу священника. Почались переговори. Якийсь другий вікарій

зажадав від людей, щоби вони домовину віднесли знов до т. зв. брами Реформатів, а він постарався вже о те, щоби якийсь священик відпровадив покійника на кладовище. Але пересадити були даремні. Люди вдерли ся на звиницю, стали звонити, а симчасом другі зложили домовину в сінях єпископської палати. Єпископ Соляський, дізнавшись про все те, велів своєму капелянові відпровадити домовину на кладовище. Так і стало ся. Але на кладовищі окружено нарочно священика з окликом: »nie ruszcie go«: велено єму ще вислухати дві нагробні річи, межи ними соціяліста Вітика. — Опис авантури подаємо за »Dziennik-om Polsk-им«, котрий ручить за правдивість факту. Другі львівські дзєвники подали сю пригоду тенденційно. На всякий случай до викликаня сеї соблазни причинилось мабуть і дивне поведєне кс. Квєційського, котрий по нашій гадці був за дуже вигідним до ведєня поховань хоч би і пішки, а навіть посеред болота і не повинен був з дороги на кладовище завертати, а — як дехто каже — утікати з похоронів.

— **Вибір Дашиньского у Львові запевнений.** Таку вість одержали ми нині від одного з верховодів жидівського стороництва у Львові. На місці Смольки приїде до львівського союму провідник соціялістів, Дашиньский. Жиди постановили всіми силами поперти єго кандидатуру. В виду сего всяка пиньша кандидатура, чи то міністра Пентака, чи віцепрезидента мійської Ради, Цюхціньского мусить упасти. Вість сю нотуємо з дзєвникарського обовязку. Суботнянше »Slowo Polskie« доносить, що передвиборчі збори міщан і інтелігенції, скликані стороництвом соціялістів, ухвалили по живій дебаті кандидатуру Дашиньского.

— **Довірочні збори людові** відбули ся в селі Боршівці коло Черемішля. Проводив селянин Павло Лучка. Селяни прибуло на збори кілька соток. Посол Новаковский і Вітик промовляли на тему про положєне селян взагалі. Селяни жалили ся на се, що їх землі вписує ся до найвищої, податкової класи і що ніякі зажалєня в тій справі не помагають. Через се гнетуть селян великі податки. Де є Вітик, там мусить бути мова про »попів«. Селянин Спежарский жалить ся на місцевого пароха, о. Л., що сеї здирає селян за треби і житєм своїм дає лихий примір. Бєсідник радив зібраним, щоби не давали ся обдирати, лише держали ся патенту цїсаря Йосифа і висказали священикови обурєне за до теперішнє поступованє. Дальше підношено національнє питанє і обговорювано проєкт міністра Кербера в справі управлїньєня язикових відносин. Зібрані заявили бажанє, щоби в соїмі піднесено питанє про управлїньєне польско-руських відносин.

— **Застрілений жандарм.** З Велички пишуть: Перед кількома днями вийшов тутешний жандарм, Олєарчик до служби, з котрої вже не вернув. В кілька дєв опісля найдено єго в лісі в Дєвкановцях застріленого. Дня 2. лютого виїхала на місце судова комісія, в цілі розслїду, чи заходить ту злочин, чи самоубийство. Ходять поголоски, що Олєарчик пав жертвою любовної зависти.

— **Чи педагогічно?** З Коломиї доносять до »Slow-a Polsk-ого«, що тамошний гімназійний профєсор, Дємбіцер (жид), ударив ученика V. кл. гімназ., Розєнбаума (жид) в лице на коридорі, а мало то бути карою за те, що Розєнбаум єму не уклонив ся. По довершеню такої непедагогічної кари замкнув ся профєсор в класі, чи то зі стиду, чи з боязни, щоби ученик не віддав пощочини. Подїя ся викликала між загалом молодїжи страшнє обурєнє.

— **Против агітації Стояловского** виступив »Ruch Katolicki« в 27. числі свого видавництва. Орган сеї доносить, що в селі Борку учив Стояловский зібраних селян ненависти до священиків, до панів, до всякої власти, понижав і уражав всяку повагу, вговорював в наїд, що всі, що тільки не є хлопами, гнетуть і визискують хлопа, що всі закони є антихловські і т. п. Промову в тім дусі держав Стояловский три години. З сих рєляцій »Ruch y Katolick-ого« видно, що мимо страшної компромітації Стояловского він є ще небезпечним агітатором против деяких польських стороництв.

— **Спекулянт на наречених.** В Тарнові увязєно якогось Гвата Стубра, фризєрського помічника, що прибув з Берлина, під закидом злочинну обманьєства, якого допустєв ся в той спосіб, що від несьвідомих дївчат видурював гроші під позором матримонїяльних намірів, а потім пропадав без слїду. Таким чином мав вже Стубер кільканайцять наречених, покоївок і кухарок, по ріжних містах Галичини і в Відні, а загальна сума виманєних грошей доходила до кількох тисяч зр. В Тарнові зрадила єго уведєна кухарка, від якої видурив 200 корон. Стубер є родом з Тарнова, має 26 літ і каже, що має власну фризєрську робітню в Берлині.

— **Самоубийство.** З Боринич доносять, що там застрілив ся управитель пошти, ємерит. майор Віктор Маркєз. Причиною самоубийства була родинна незгода і спронєвірєне почтових грошей,

яке викрив почтовий комісар, що від трєх днїв шконтрував касу.

— **Спаситель царя.** Сорок три літ тому назад спас житє царєви, Александрови II, в Гаврі один кельнер, Ернєст Грульт. Справа мала ся так: Коли дня 6. червня 1867 р. цар їхав в цїсарськїм повозі з Наполєоном III, якийсь Берєзовский двічі стрїлив до него з револьєра. В тій самій хвилі надбіг Грульт, тоді кельнер одної реставрації, і вирвав Берєзовскому револьєр з руки, так що і трєта куля не влучила царя. Між Грультом а Берєзовским вивязалась страшна борба, в якій послїдний хотїв проколоти Грультя штилетом. Грульт був сильніший і придержав Берєзовского, котрого увязєно і засуджєно на дожитєннє депортацію до Нової Калєдонїї. — Однак Грультя не винагороджєно по цїсарськї. Другого дня прислав єму цар через свого адїютавта 500 франків і золотий годинник з портретом царєвої пари і запрошував, щоби Грульт поїхав з ним до Росії. Грульт на се не згодив ся і недавними часами попав в велику нужду, але парєкий годинник переховував все як пам'ятку. В минулім році звернув ся Грульт з Руєн, де тепер пробуєв, з прошенєм до російського посольства в Парижі о підмогу, бо є старий (62 літ) і може скінчити голодовою смертю. Перебував самє в Гаврі, як донєсєно єму, що одержав поручєний лист з Росії. За кілька послїдних франків купив карту до Руєн і з рожевими надїям тудя поїхав. Яке-ж однак було єго розчарованє, коли місто прихильної відповіді одержав лист такого змісту: »Жалуємо дуже, але не можемо для вас нічого зробити«.

— **Лїберальний дзєвник російський** »Сїверн Курїєр« мимо першого остережєня, як подає комуїкат російського міністерства внутрішних справ, дальше »триває в попереднім шкідливім напрямі, який оказує ся в ряді статей«. Управитель міністерства внутрішних справ поручив отже оголосити часописи »Сїверн. Курїєр« другу пересторогу к' особі видавця - редактора, кн Володимира Баратиньского і другого редактора, радника двору, Константина Арабаїна. — На основі законів обовязуючих в Росії, по другій пересторозі слїдує трєта, а з нею закритє видавництва часописи. Сим способом позбудє ся російське правитєльство невідгідного лїберального дзєвника, подїбно, як свого часу позбудло ся »Голосу«.

— **Уподобанє в метафорах і гіперболах** оказує ся у Японцїв навіть в оголошенях. І так находимо ми там такі рєчєня: »Товари доставляємо скоростію пушочної кулі«. — »Папір є так сильний, як шкура слоня«. — »Опаковуємо товари з такою старанностію, яку оказує молода жінка своєму мужови«. — »Друк є так чистий, як кристал, текст так елєгантний, як сніг молодї дївчини«. — »Наші шовкові матерії є так м'яккі, як лица красної жінки, а так ріжнородні як дуга« і т. п.

— **Втрати Англичан** в війні трансвалєській вносили після обчислєнь міністерства війни до 29. січня 9.523 людей. До сеї цифри треба дочислити втрати з послїдних днїв, що вносять 1500 людей. В загалі втратили Англичани 10% з оперуючих військ.

— **Дрібні вісти.** В Буєнос Айрес померло 32 осіб в наслідок сонячного поражєня. — В Відні увязєно служницю, Марію Конколь за убийство своєї дитини. Конколь замкнула дитину в скрини, в котрій она удусила єя.

Посмертна оповідка.

О. Терапонт Котович, парох в Підберєзцях львівського-загородського деканата, улоюїв ся сеї середі в 78 році житя а в 51 свящєнєства. Покійний заслужив ся вибудованєм величавої церкви з твердого матеріалу і гарним внутрішнім украшєнєм єї. В. є. п.!

— **Марія з Кишиків Ардан**, жєна завідателя парохії Тисови, дек. нижанківського, упокоїла ся тамже дня 31. січня с. р. в 18 році житя. В. і. п.

Наука, штука, література.

Богословский Вїстникъ. I. випуск 1900 р. Выдає и за редакцію отвітчає о. Дїон. Дорожєнєвский, проф. ц. к. акад. гімназїи. Львівь. 1900 стр. 64. Про зміст I. випуска поговоримо небавом ширше.

Комар. гумористичний двотижневник почав виходити у Львові під ред. Івана Кунцевича. Перше число побачило божий сьвіт в суботу. Імпонує браком гумору і лихим добором змісту взагалі. Дотєли або перестарїлі, або будєнні, або... недотєпні. Подаємо на примір одну телеграму »Комара«: »Відєнь. Міністерство Кербера має уступити. В склад проєктованого міністерства ввійде певно мін. Вєльєрєгаймб, Вітєк, (яко міністер зелїзниць, вже випрактикований в »рєтурках«) і один члєн »польського кола« яко міністер-родак; чи і п. Вахнянин? — се не є ще певнє«. Звертаємо увагу редакції »Комара«, що було би дотєпїйше, коли-б на місце прозвища п. Вахнянина вставлено прозвище п. Романчука,

що свого часу аспірував на руського міністра. Може другє число »Комара« буде розумнїйше...

Телеграми.

Відєнь, 5. лютого. До мирової конференції для справ Чєхїї засядуть з поступовцїв: Функе, Рус, Нітше, Епінгєр, Пєргєльт; з націоналів нїмєцких сам Праде (прочі відказали ся); з нїм. шляхти: Егон Фїрстєнберг, Шрєйнєр, Бєрнрайтер; з христ. соціялів о. Опїц; з Молодочєхїв: Енгєль, Чєляковський, Кайцль, Грєгр, Пацак і Сляма; з Старочєхїв Затка; з більшої чєскої посїлости: гр. Пальфі, гр. Букой і кн. Фрїд. Шварцєнберг. — До конференції для справ Морави засядуть з поступовцїв: бар. д'Ельвєрт, Фукє, Гєц, Грос; з націоналів Кїярї і Кавяк; з нїм. шляхти бар. Хлюмєцкїй; з Чєхїв: Страньский, Зачєк, Пєрєк, бар. Пражак, Кондєля і Свєжїль; з чєскої шляхти Серєній; з т. зв. центрум гр. Зєротин.

Прага, 5. лютого. Зібрані в суботу чєскї послєи ухвалили рєзольуцію, в котрій сказано: Кривда, заподїяна чєскому народови через знєсєнє язикових розпоряджєнь, доси не усунєна. Наколи мирова конференція має довести до управлїньєня язикових відносин в Австрїї, то рївночасно повинні буги поладнані язикові відносини на Шлєску, як і у вєїх других коронних краях о мїшанім населєню.

Прага, 4. лютого. При голосованю на посадника Праги одержали в суботу на 85 голосуючих др. Сєрб 43, др. Подлїппи 41 голосів. Позаяк жадєн з кандидатів не одержав абсолютної більшости голосів, то остаточний вибір відложено на недїлю.

Прага, 5. лютого. І вчєрашний вибір посадника лишив ся без рєзультату. Не виключєна можливість розвязаня мїської ради.

Відєнь, 5. лютого. Чєскїй мировїй конференції має проводити др. Кєрбер, моравський — Спєнс-Бодєн. Державна рада мала би бути скликана найдальше за 10—12 днїв і занялась би угляним страйком. Пєсля »Fremdenblatt-у« подав ся вже др. Кавц до дїмїсії. Др. Білїньский був вчєра на послуханю у архика. Оттона. На послуханю були також гр. Пїнїньский і др. Пєнтак.

Льондон, 5. лютого. Бєєри посунули свої становїща з над Тугєлі в напрямі північно-схїднім. 3. лютого прийшло до меньшої воєнної стрїчи з військами Булєра (де?). Бєєри обсадили дорогу, що вєдє з Нудвєні до Врїгєйд (обі місцевости лєжать на північний схїд від Лєдїє-місу. Видко, що Булєр намірив пиньшою дорогою дїбрати ся до Лєдїємісу).

Надісланє.

ПОДЯКА.

Почуваю ся до милого обовязку зложити прилюдну подяку пану др-ви дєнтїстї М. Вікторови за єго надзвичайну зручність при вириваню зубів, на котрі я так много натєрпїв ся, що виконує без всякого болю, і поручаю єго атєлїє дєнтїстичнє при улиці Копєрнїка ч. 4 vis-a-vis антики Вп. п. Мїколяша як найширшим руським кругам.

В Золочєві 3. лютого 1900.

Сидір Єзєрський

ч. к. профєсор гімназїї.

Санаториум

(ДІМ ЗДОРОВЛЯ)

Д-ра ЕВГЕНА ВАЙГЛЯ

отворєно

у Львові при улиці Гавзнєра ч. 11.

Близшу відомість про заведєнє подають окремі проєєкти.

Помимо що вовна і розгар подорожїли о 30% — продає ковдри і матераци по давних низьких цїнах лише спеціальна робітня і магазин постєл и

9—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Копєрника ч. 5. Цїнники даром.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходять о годині			відходить о годині	
	6:10	з Чернівців (Іпкан, Галацу), Станиславова	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води	2:08	6:30	дв. Підзамче
	7:40	з Яно́ва	2:45	6:30	до Іпкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
	8:05	на дв. головний		9:25	до Яно́ва
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусатина дв. Підз.
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	дв. гол.
	11:15	з Ярослава і Любачова	10:10	10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова
1:50	11:55	з Іпкан, Чернівців і Станиславова	12:50	12:50	до Яно́ва від 1. липня до 15. вересня вкл.
	1:01	з Яно́ва			тільки в неділі і свята
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки	2:15	2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня
		від 7. вер. до 15. пад. включно			включно в неділі і свята
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	9:45	9:45	до Іпкан (Ясс, Букарешту)
2:35	5:40	на дв. голов.	2:55	3:05	до Кракова (Відня, Варшави) ч. Рятів
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова		3:15	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
				3:15	до Яно́ва від 1. мая до 30. вересня вкл.
				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.
				3:26	до Брухович
				5:25	до Ярослава
Ніч					
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова			
	6:20	з Іпкан, Сучави			
		з Яно́ва від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята			
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. червня до 10. вересня вкл. щоденно	12:50	3:21	до Іпкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		з Яно́ва тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		6:50	до Яно́ва від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	8:14	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	9:21	з Чернівців, Іпкан (Букарешту), Сучави		7:10	до Сокала і Рави рускої
12:30	9:55	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:20	до Тернополя дворець головний
	10:10	на дв. голов.		7:42	дворець Підзамче
	10:08	з Лавочного (Пешту) Хирова		7:47	до Яно́ва від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:25	зі Сколього, Калуша		8:35	1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:30	з Підволочиск на дворець Підзамче		9:10	1. чер. до 30. жов. в і св.
	12:10	на дворець головний	2:36	10:40	до Іпкан (Ясс, Галацу), Сучави
	3:05	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	3:31			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
	2:16			11:32	дв. Підз.
	6:01			4:10	до Кракова (Відня, Берлина)
				5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Погода нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє всякень в справах львівських, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію
поручаємо

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні коронові
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи товариства кредитового земського
- 4 1/2 % листи Банку краюого
- 5 % облігації Банку краюого
- 4 % позичку краюеву
- 4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо
по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ
Гіпотечного

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою,

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1 % додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4 %.

Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член забезпечений в „Дністеръ“.

Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошення о уділеня агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся.

„Дністеръ“ виплатив агентам по конець 1899 року провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10 (дім „Просвіти“).

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 Франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 Франко. — Цінніші товари по умірених цінах. 78—?

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА

комедия в 3. актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа

шутка в 5. актах з міського побуту.

Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР

комедия в I. акті опрацьована після німецького.

Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно

оповіданє з льотерийних пригод.

Ціна книжки 15 кр.

На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові купити можна в Ставропигійській книгарні.

Медаль заслуги на виставі край. в р. 1894.

Знані Полотна

яко найліпші чи-сто лняні

грубіші і тоньші вебові і на сорочки. Простирала без шву і т. п.

Дами, Ручники, Хусточки до носа, Обруси і Сервети, Стирки, Полотна вітрільні (Segeltuch), Дреліхи на ліберії, Матераці, Матерії вовняні на убраня (Zeigi) і т. п. виробу найліпшої якості власного виробу поручає по уміркованих цінах

МЕЧИСЛАВ ГОНЕТ

передтим Володислав. в Корчині п. п. Корчина (Галичина).

Цинники і прібки жаданих родів висилає даром і франко. 1—15

3—10

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**
Amnonsen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenu.